

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové, soudce JUDr. Jaromíra Klepše a soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně: **OMGD, s.r.o.**, IČO: 27115551
sídlem Křížová 1018/6, 150 00 Praha 5
zastoupená společností GT Tax a.s., IČO: 26420473
sídlem Pujmanové 1753/10a, 140 00 Praha 4

proti

žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**,
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.7.2023, č. j. 21687/23/5200-11434-711926,
takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. V nynější věci se městský soud zabýval problematikou emise tzv. korunových dluhopisů, konkrétně otázkou daňové uznatelnosti úrokových nákladů z takových dluhopisů. Spor se vede o to, zda transakce s tím spojené měly racionální ekonomický základ, nebo zda byly zneužitím práva (neoprávněným získáním daňové výhody).

II. Napadené rozhodnutí a skutkový stav

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

2. Žalobkyně je součástí skupiny podniků pana O. M. Dne 27. 4. 2012 rozhodla o emisi dluhopisů OMDG 11,0/2032 o celkové jmenovité hodnotě 200 milionů Kč. K vlastní emisi došlo dne 1. 7. 2012. Každý dluhopis byl o jmenovité hodnotě 1 Kč, v listinné podobě, zastoupené sběrným dluhopisem ve formě na jméno, s úrokovým výnosem 11 % p.a. při měsíční výplatě úroku, se splatností v roce 2032, včetně práva emitenta dluhopisy předčasně splatit, a bez určení k obchodování nebo veřejné nabídce. Dne 1. 7. 2012 upsala všechny tyto dluhopisy manželka pana O. M. paní J. M., která je osobou spojenou se žalobkyní ve smyslu § 23 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v rozhodném znění (dále též „ZDP“). Paní J. M. celou hodnotu emise uhradila dne 10. 7. 2012 jednorázovým převodem ze svého bankovního účtu. Úroky jí byly vypláceny na účet měsíčně, a to ve výši 1 833 333,33 Kč.
3. V návaznosti na to žalobkyně za každé zdaňovací období 2018, 2019 a 2020, o něž v této věci jde, zahrнула do svých daňově uznatelných nákladů úroky vyplacené z emise svých korunových dluhopisů ve výši 21 999 999,96 Kč. Vzhledem k tomu, že podstata sporu ve zde řešených zdaňovacích obdobích měla být shodná, jako podstata sporu v roce 2012–2015, vznikly Specializovanému finančnímu úřadu (dále též „správce daně“) pochybnosti o správnosti a průkaznosti daňových tvrzení odvolatele. Spolu s ohledem na výsledky daňové kontroly za zdaňovací období 2012–2015, v nichž uplatnění úrokových nákladů správce daně z předmětných dluhopisů neuznal, vydal správce daně dne 27. 4. 2022 výzvu k podání dodatečného daňového tvrzení k dani z příjmů právnických osob č. j. 80557/22/4200-11771-204179 za zdaňovací období (dále též „ZO“) 2018, č. j. 80573/22/4200-11771-204179 za ZO 2019 a č. j. 80582/22/4200-11771-204179 za ZO 2020. Tyto výzvy byly doručeny dne 28. 4. 2022 (dále jen „výzvy k podání DODAP“). Podle správce daně došlo ke zneužití práva, kdy cílem bylo uměle vytvořit podmínky pro získání daňového zvýhodnění zatížením žalobkyně daňově účinnými úrokovými náklady, a vedle toho dosáhnout nezdaněného příjmu v podobě úroků z korunových dluhopisů pro paní M.
4. Odvolatel na výzvy k podání DODAP reagoval dne 30. 5. 2022 jedním podáním, které bylo zaevidováno do spisových materiálů podle jednotlivých zdaňovacích období, a to pod č. j. 98808/22 ke spisovému materiálu za ZO 2018, č. j. 100221/22 ke spisovému materiálu za ZO 2019 a č. j. 100227/22 ke spisovému materiálu za ZO 2020 (dále jen „odpověď na výzvu k podání DODAP“). Zde odvolatel uvedl, že nemá důvod k podání dodatečného daňového přiznání za ZO 2018–2020.
5. Protože správce daně nadále trval na důvodech pro podání dodatečného daňového přiznání, zahájil postup k odstranění pochybností výzvami č. j. 108199/22/4200-11771-204179 za ZO 2018, č. j. 108205/22/4200-11771-204179, za ZO 2019 a č. j. 108213/22/4200-11771-204179, za ZO 2020 ze dne 24. 6. 2022 (doručeny téhož dne). Správce daně vyzval žalobkyni, aby prokázala, že jsou úroky z emitovaných dluhopisů daňově účinným nákladem, a že správcem daně zpochybněný úrokový náklad souvisí s dluhopisy emitovanými v roce 2012.
6. Na výše uvedené výzvy žalobkyně reagovala dne 15. 8. 2022 písemností, která byla zaevidována pod č. j. 141040/22 (do spisového materiálu k ZO 2018), 141041/22 (do spisového materiálu k ZO 2019) a 141043/22 (do spisového materiálu k ZO 2020), jehož přílohou byly účetní doklady týkající se zaúčtovaných nákladových úroků v ZO 2018–2020 souvisejících s emitovanými dluhopisy (dále jen „odpověď na výzvu k odstranění pochybností“).

7. Dne 9. 12. 2022 žalovaná seznámila žalobkyni s dosavadním výsledkem postupu k odstranění pochybností, a to písemností zaevidovanou pod č. j. 199844/22/4200-11773-050706 za ZO 2018, pod č. j. 199847/22/4200-11773-050706 za ZO 2019, a pod č. j. 199849/22/4200-11773-050706 za ZO 2020. Zde správce daně uzavřel, shodně jako v rámci daňové kontroly za ZO 2012–2015, že žalobkyně emisí korunových dluhopisů nastolila takové podmínky, které naplňují znaky zneužití práva. V souvislosti s touto skutečností nelze uznat úrokové náklady.
8. Na uvedené písemnosti žalobkyně reagovala podáním, které bylo zaevidováno do spisového materiálu za ZO 2018, 2019 a 2020 pod č. j. 211925/22. Zde vyjádřila svůj nesouhlas s hodnocením důkazních prostředků správcem daně a také odvolacím orgánem, který ve věci odvolání za ZO 2012–2015 již rozhodl, a to dne 22. 11. 2022 rozhodnutím č. j. 38971/22/5200-11434-713159, kde rozhodnutí správce daně potvrdil a předmětná odvolání za ZO 2012–2015 zamítl. Na závěr žalobkyně v podání dodala, že již nebude předkládat žádné další důkazní prostředky, neboť ty již předložené poukazují na nesprávnost a nezákonnost závěrů správce daně. Soud k tomuto uvádí, že rozhodnutí odvolacího orgánu, které žalobkyně v podání zmiňuje, ze dne 22.11.2022 č. j. 38971/23/5200-11434-713159, bylo u zdejšího soudu napadeno žalobou ze dne 19.1.2023, č.j. 18 Af 1/2023. Z rozhodnutí místního soudu bude příslušný senát v tomto případě vycházet, jak bude osvětleno níže.
9. Žalobkyni tak správce daně dodatečnými platebními výměry ze dne 19.1.2023, č. j. 9610/23/4200-11771-204179 za ZO 2018, č. j. 9718/23/4200-11771-204179 za ZO 2019, a č. j. 9794/23/4200-11771-204179 za ZO 2020, doměřil daň z příjmů právnických osob vyšší vždy o částku 4 180 000 Kč a současně za každé jedno zdaňovací období mu byl sdělen předpis penále z částky doměřené daně ve výši 836 000 Kč.
10. Žalobkyně se proti těmto rozhodnutím odvolala. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) její odvolání zamítl a rozhodnutí správce daně potvrdil. Emise dluhopisů podle něj nenaplnila svůj účel zajištění externího financování a neměla ekonomické opodstatnění. Dluhopisy nebyly od počátku určeny externím investorům a celou emisí upsala jediná osoba, a to osoba se žalobkyní spojená. Žalovaný sice uznal, že jejich upisovatelka celou emisí skutečně uhradila, ale učinila tak z prostředků přímo od pana M, resp. z jejich společného jmění. Zásadní podle něj je, že vlivem složité restrukturalizace skupiny podniků O. M. došlo *de facto* k odlivu finančních prostředků žalobkyně ve výši cca 241 miliónů Kč, které s ohledem na sled transakcí pocházely právě z emise dluhopisů.

III. Žaloba

11. Žalobkyně se svou žalobou domáhala zrušení napadeného rozhodnutí. Zdůrazňovala, že se zneužití práva nedopustila a že naopak dostatečně prokázala ekonomický smysl emise dluhopisů, resp. že úrokové náklady naplnily podmínky § 24 odst. 1 ZDP. Zdůraznila, že její jednatel, pan O. M., dluhopisy nejprve nabízel svým obchodním partnerům. Z důvodu jejich nezájmu přistoupil k uzavření smlouvy o úpisu celé emise dluhopisů s paní M.
12. Žalobkyně namítá v první řadě procesní pochybení žalovaného, když žalovaný aproboval procesní postup správce daně, který při odůvodnění výzev k odstranění pochybností pouze odkázal na závěry daňové kontroly o zneužití práva žalobkyně týkající se zdaňovacích období let 2012-2015. V řízení ohledně zdaňovacích období 2018-2020 však nehodnotí a

nebere v úvahu důkazní prostředky a vysvětlení, která žalobkyně v rámci daňové kontroly a následného odvolacího řízení předložila a podala. Jak správce daně, tak žalovaný se dostatečně nevypořádali s nově předloženým důkazním prostředkem, stavebním povolením dokazujícím investici do fotovoltaické elektrárny Kaznějov. Důkazní prostředky musí být hodnoceny jak samostatně, tak ve vzájemné souvislosti. K tomu odkazuje na odbornou literaturu a judikaturu ústavního soudu (sp. zn. I. ÚS 1135/17), podle nichž tzv. opomenuté důkazy mohou způsobit nikoli pouze nepřezkoumatelnost rozhodnutí, ale současně i jeho protiústavnost. Tvrzení žalovaného, že správce daně není povinen se vyjadřovat ke každému jednotlivému důkaznímu prostředku samostatně, je tedy zcela nesprávné a nezákonné.

13. Jde-li o ekonomické důvody emise dluhopisů, uvedla, že v době emise z ní získané prostředky nebyly určeny pro konkrétní investiční projekt. Obecným ekonomickým důvodem emise bylo navýšení provozního financování, resp. podpora dlouhodobého rozvoje činnosti žalobkyně (včetně případného nákupu investic v podobě dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku). Vedle toho podotkla, že v návaznosti na zkušenosti O. M. v cukrovarnictví se již v roce 2011 rozhodla zprovoznit cukrovar v Kopidlně, který vlastnila její tehdy dceřiná společnost KAVALIERRGLASS, a.s. (dále jen „KAVALIERRGLASS“). Tato investice měla činit cca 400 až 500 miliónů Kč. Žalobkyně proto v letech 2012 až 2013 začala pořizovat strojní zařízení ve výši zhruba 28 miliónů Kč. Nicméně, s ohledem na nejen nepříznivý stav na trhu s cukrem, investice do cukrovaru pozastavila, resp. v roce 2015 přešla k jeho likvidaci. Disponovala tak volnými finančními prostředky z emise dluhopisů, které se rozhodla využít na finanční podporu v rámci skupiny poskytnutím krátkodobého úvěru KAVALIERRGLASS ve výši 125 miliónů Kč s úročením ve výši 3,5 %, což zahrnuje do svých zdanitelných výnosů. Jelikož ani v době splatnosti úvěru v roce 2015 žalobkyně neměla žádný konkrétní investiční plán, prodloužila splatnost úvěru. Úvěr byl zcela splacen v prosinci roku 2020. Žalobkyně následně uvažovala, že dluhopisy od paní M. odkoupí. Místo toho se ale rozhodla investovat do výstavby fotovoltaické elektrárny (stavební povolení k ní získala v roce 2022) s předpokládanou výší investice 340 miliónů Kč a s odhadovaným ročním výnosem z provozu elektrárny přibližně ve výši 60 – 100 miliónů Kč.
14. Žalovanému žalobkyně v žalobě vytýkala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jelikož žalovaný své závěry dostatečně nezdůvodnil a nevypořádal se s předloženými důkazními prostředky (zejména přezkoumatelně nevysvětlil a neprokázal jím tvrzenou nestandardnost provedených transakcí), a neprokázání, že došlo ke zneužití práva – správní orgány dle žalobkyně neunesly své důkazní břemeno. Navíc nepřipustně hodnotily podnikatelskou strategii žalobkyně a narušily její legitimní očekávání. Žalobkyně naopak relevantní ekonomické důvody provedených transakcí (včetně emise dluhopisů) prokázala. Rozporovala proto správními orgány tvrzené podezřelé okolnosti emise dluhopisů. V tomto ohledu odmítla způsob, jakým správní orgány porovnávaly podle nich podezřelé platby, když vycházely pouze z vybraných účtů žalobkyně a dalších subjektů ve skupině pana M. ve vybraných časových obdobích.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobkyně

15. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 19.10.2023 setrval na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. Napadené rozhodnutí je podle něj přezkoumatelné. Připomněl, že posuzovaná věc se týká tzv. korunových dluhopisů. Operace spojené s jejich

emisi správní orgány posuzovaly pouze z hlediska ZDP, podnikatelskou strategií žalobkyně se nezabývaly. Důkazní břemeno stran prokázání zneužití práva unesly. Vzhledem k tomu, že žalobkyně zneužila právo, námitku ochrany legitimního očekávání označil za nepřípustnou.

16. Pokud jde o výzvy k odstranění pochybností, byly vydány zcela oprávněně a v souladu s právními předpisy, stejně tak i následné řízení o odstranění pochybností spolu s jeho ukončením, neboť skutečnosti uvedené žalobkyní v rámci tohoto postupu nevedly správce daně ke změně právního názoru, a proto při vydávání výzev postupoval tímto způsobem.
17. Pochybení správce daně, a v návaznosti na to žalovaného, nelze seznat ani v tom, že v nynější věci vycházeli ze závěrů zjištěných v rámci předcházející daňové kontroly za zdaňovací období 2012-2015, konkrétně z Oznámení o ukončení daňové kontroly ze dne 14.2.2022 (samotná daňová kontrola za toto období byla zahájena dne 6.3.2019 protokolem č. j. 42613/19/4200-11771-109101). V úředních záznamech o výsledku postupů k odstranění pochybností je jednoznačně specifikováno, z jakých zjištění a podkladů správce daně vycházel. Součástí spisu byly i dokumenty z daňové kontroly daně z příjmu právnických osob (dále též „DPPO“) za zdaňovací období 2012-2015. V nich jsou k dispozici i výsledky postupů k odstranění pochybností. Analogicky přitom postupoval i žalovaný, který, stejně jako správce daně, vycházel ze závěrů předcházející daňové kontroly DPPO a z rozhodnutí ze dne 22.11.2022, č. j. 38971/22/5200-11434-71315. Rozhodné skutečnosti pro stanovení DPPO za zdaňovací období 2018-2020 jsou přitom shodné se skutečnostmi zjištěnými v předchozí daňové kontrole.
18. Pokud jde o žalobkyní tvrzené ekonomické opodstatnění emise dluhopisů, žalovaný zdůraznil, že investici do cukrovaru v Kopidlně správní orgány nezpochybňovaly. Na druhou stranu, tvořila pouhých 15 % z celkového objemu emise dluhopisů. Nevyloučil proto, že se tím žalobkyně pouze snaží navodit iluzi potřeby finančních prostředků. Dále uvedl, že prostředky z emise dluhopisů fakticky nemohla poskytnout ani na úvěr KAVALIERGLASS. Z účetnictví žalobkyně totiž vyplývá, že ta dne 19. 6. 2013 získala úvěr ve výši 125 miliónů Kč od společnosti OJGAR, s.r.o. (dále jen „OJGAR“) a dne 20. 6. 2013 žalobkyně stejnou částku poskytla KAVALIERGLASS jako výše uvedený úvěr. Dne 28. 6. 2013 žalobkyně obdržela splátku tohoto úvěru od společnosti Waltherglass, s.r.o. (nástupnické společnosti KAVALIERGLASS) ve výši 119 miliónů Kč a dne 2. 7. 2013 žalobkyně splatila společnosti OJGAR úvěr v plné výši. Nadto zpochybnil smysl takového úvěru, pokud KAVALIERGLASS prostředky od žalobkyně rovněž investovala do cukrovaru v Kopidlně. Konečně, podle žalovaného tvrzená investice do fotovoltaické elektrárny nesouvisí s emisí dluhopisů a úrokovými náklady s ní spojenými, když k emisi došlo již v roce 2012.
19. Tak či tak, stěžejním podle něj je, že v době poskytnutí úvěru KAVALIERGLASS v květnu roku 2013 žalobkyně již finančními prostředky z emise dluhopisů nedisponovala. Dne 3. 8. 2012 totiž poskytla panu O. M. zálohu ve výši 322 miliónů Kč z prostředků z emise dluhopisů na nákup podílů a nemovitostí v držení O. M. K této koupi vlivem restrukturalizace podniků O. M. nedošlo a nenaplnil se proto účel této transakce. V důsledku poskytnutí zálohy žalobkyně odčerpala prostředky, které se jí fakticky vrátily jen ve výši cca 81 miliónů Kč. Zbylá pohledávka ve výši cca 241 miliónů Kč byla vypořádána (odštěpena) v rámci restrukturalizace ve skupině podniků O. M.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

20. V replice 30.10.2023 se žalobkyně plně odkazuje na argumentaci uvedenou v žalobě. Nadto pouze podává, že podle jejího názoru rozsudek NSS ze dne 8.8.2023 č. j. 2 Afs 167/2022-52, týkající se společnosti SAMARINDA SE, není na nyní řešenou situaci z důvodu skutkových odlišností použitelný. Proto navrhuje rozhodnutí žalovaného ze dne 14.7.2023, č. j. 21687/23/5200-11434-711926, zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.
22. O podané žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení na nařízení jednání sami netrvali (souhlas žalobkyně byl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. presumován). Soud nenařizoval jednání ani za účelem dokazování, neboť při posouzení věci bylo možné vyjít z podkladů ve správním spise, jímž se samostatně dokazování neprovádí.
23. Žaloba není důvodná.
24. Soud považuje v této věci za rozhodné odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13.12.2023, č. j. 18 Af 1/2023-99, jakož i na rozsudek NSS ze dne 16.10.2024, č. j. 4 Afs 413/2023, kterým zamítl kasační stížnost proti prve uvedenému rozhodnutí. Jak vyplývá z obou žalob i z napadených rozhodnutí, řešené věci jsou téměř identické. Jak napadená rozhodnutí, tak žaloby, se liší pouze v nepatrných náležitostech, jinak účastníci řízení zvolili identické argumenty jak po formální, tak materiální stránce. V duchu zásady legitimního očekávání a zásady, že obdobné případy by se měly rozhodovat obdobně, soud nepovažuje za nutné ani vhodné odchýlit se v této věci od rozhodnutí zdejšího soudu, jakož i od rozhodnutí NSS, a proto rozhodl ve shodě s nimi. Bude tak vycházet ze závěrů osmnáctého senátu zdejšího soudu, a to i z jeho odůvodnění, které pouze s drobnými úpravami převzal.
25. V podstatě jedinou skutečně svébytnou žalobní námitkou, která se v právě řešené žalobě objevila oproti znění žaloby ve věci osmnáctého senátu zdejšího soudu, je namítané procesní pochybení žalovaného. To mělo spočívat v tom, že v právě řešeném případě vyšel správce daně, jehož postup schválil i žalovaný, z výsledků daňové kontroly týkající se zdaňovacích období let 2012-2015. Soud se při zvážení této námitky plně ztotožňuje se žalovaným, když z podstaty věci jasně vyplývá, že skutkový stav navozený rozhodnutím žalobkyně o emitování korunových dluhopisů nutně musí působit do všech zdaňovacích období, ve kterých si žalobkyně uplatní úroky z takto emitovaných dluhopisů jako daňově uznatelné náklady pro účely snížení základu daně. Neuznal-li žalovaný z totožných důvodů tyto náklady pro období 2012-2015, není žádného rozumného důvodu, proč by z těchto závěrů neměl vycházet i v budoucnu při uplatnění totožných nákladů. V podrobnostech lze odkázat především na body 106-111 napadeného rozhodnutí, jakož i na body 167-171, kde se s touto námitkou žalovaný vypořádává. Ve zbytku bude soud vycházet, jak bylo zmíněno, z rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 13.12.2023, č. j. 18 Af 1/2023-99, podpořeného rozsudkem NSS ze dne 16.10.2024, č. j. 4 Afs 413/2023.

26. Soud se dále zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, případný závěr o nepřezkoumatelnosti by mu totiž znemožnil napadené rozhodnutí věcně přezkoumat. Žalobkyně nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spatřovala v jeho nedostatečném odůvodnění a nepodložených tvrzeních o zneužití práva, jakož i v tom, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s předloženými důkazními prostředky.
27. Soud především zdůrazňuje, že nepřezkoumatelností trpí pouze takové rozhodnutí, které skutečně nelze objektivně přezkoumat (např. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24). Subjektivní představy žalobkyně o podrobnosti odůvodnění automaticky nevyvolávají nepřezkoumatelnost (např. rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24). Podle soudu napadené rozhodnutí netrpí nedostatky, které by bránily přezkumu napadeného rozhodnutí. To představuje ucelený logický argumentační celek založený na tom, že byt žalobkyně formálně splnila hypotézy právních norem (ZDP), materiálně její jednání naplňuje objektivní i subjektivní podmínky zneužití práva – vynaložení nákladů na úroky z jí emitovaných dluhopisů nemělo ekonomický či jiný racionální důvod než dosažení daňového zvýhodnění.
28. Nutno dodat, že napadené rozhodnutí (vlastní vypořádání odvolacích námitek tvoří jeho dvě třetiny) podrobně rozebírá (popřípadě přípustně v podrobnostech odkazuje na závěry správce daně) jednotlivé důvody vedoucí k závěru o zneužití práva. Na tyto důvody nahlíží z pohledu testu zneužití práva komplexně. Správní orgány jimi označené nestandardní okolnosti (transakce) doložily na údajích z účetnictví žalobkyně i dalších podkladech (zejména bankovních účtů), nutně proto vycházely z jimi zjištěného faktického stavu věci, neopíraly se o domněnky či fabulace. Vysvětlily, proč bylo dosažení daňového zvýhodnění podle nich primárním cílem žalobkyně. Soud proto shrnuje, že mu jsou ve všech směrech úvahy správních orgánů zřejmé, srozumitelné, a proto i přezkoumatelné.
29. Žalovaný se rovněž dostatečně vypořádal i s předloženými důkazními prostředky. Podle soudu není důvod zpochybňovat to, jak správní orgány s předloženými důkazními prostředky pracovaly. V souladu se zásadou volného hodnocení důkazů ve smyslu § 8 odst. 1 daňového řádu je náležitě vyhodnotily a (ne)aplikovaly na své závěry. Soud tak mohl přistoupit k věcnému přezkumu. Dospěl přitom k závěru, že ve věci došlo ke zneužití práva.
30. Klíčovou otázkou tohoto sporu je, zda převažujícím účelem transakcí spojených s emisí dluhopisů žalobkyně bylo získání neoprávněné daňové výhody snížením základu daně o úrokové náklady (tj. dosažení nižší daňové povinnosti u daně z příjmů právnických osob). Je proto třeba posoudit, zda žalobkyně v tomto ohledu naplnila znaky zneužití práva, či zda naopak její jednání bylo ekonomicky opodstatněné.
31. Soud přitom zdůrazňuje, že žalobkyně v podané žalobě v zásadě zopakovala námitky, které již v průběhu daňového řízení uplatnila a s nimiž se již žalovaný vypořádal. I když jí v obecné rovině v tomto postupu nic nebrání, musí vzít v úvahu, že žalobou napadá právě rozhodnutí o odvolání, které její již uplatněné argumenty vypořádává (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2013, č. j. 4 As 78/2012 - 125). Předem dalších úvah proto soud podotýká, že se ztotožnil s podstatnými závěry žalovaného a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
32. Soud rovněž předesílá, že se již jak on, tak i NSS v minulosti zabývaly právně i skutkově souvisejícími věcmi – soudy přezkoumávaly emisi dluhopisů jiných společností skupiny podniků pana M. [srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 6. 2022, č. j. 10 Af 25/2020 - 98

a na něj navazující, výše citovaný rozsudek NSS 2 Afs 167/2022; rozsudek patnáctého senátu zdejšího soudu ze dne 10. 11. 2022, č. j. 15 Af 22/2020 - 100, a rozsudek sedmnáctého senátu zdejšího soudu ze dne 25. 9. 2023, č. j. 17 Af 21/2022 - 103, spolu s nejnovějším rozsudkem osmnáctého senátu v totožné věci, pouze za jiné zdaňovací období ze dne 13.12.2023, č. j. 18 Af 1/2023-99 a rozsudkem NSS ze dne 16.10.2024, č. j. 4 Afs 413/2023, kterým se zamítá kasační stížnost proti rozsudku osmnáctého senátu]. Ve všech těchto případech bylo předmětem řízení doměření daně z příjmů právnických osob ze stejného důvodu jako v nynější věci (neuznáním úrokových nákladů z dluhopisů jako daňově účinných). Podle soudu tak není žádný důvod se odchýlit od již obecně vyslovených závěrů. I v posuzované věci bylo totiž nosným důvodem rozhodnutí správních orgánů to, že převažujícím účelem emise korunových dluhopisů žalobkyně bylo získání daňové výhody v rozporu s účelem ZDP. Byť žalobkyně formálně (účetně) naplnila § 24 odst. 1 ZDP, jednalo se pouze o účelové kroky naplňující zneužití práva.

33. Jen pro úplnost je třeba připomenout tehdejší daňová specifika spojená s emisí korunových dluhopisů. Podle § 36 odst. 3 ZDP ve znění účinném do 31. 12. 2012 a čl. IV bodu 2 přechodných ustanovení zákona č. 192/2012 Sb. se totiž základ daně pro 15% srážkovou daň z úrokového výnosu z dluhopisů stanovil samostatně za každý jednotlivý cenný papír (dluhopis) a zaokrouhloval se na celé koruny dolů. Díky takto provedené emisi korunových dluhopisů měl jejich emitent zajištěno cizí financování svého podnikání (obdobně jako u úvěru). Zároveň s tím mohl uplatnit úrokový náklad, kterým si snížil základ daně z příjmů. Pro upisovatele pak byl úpis dluhopisů daňovou optimalizací – úrokový příjem nepodléhal dani z příjmů, a to bez ohledu na jeho výši.
34. Žalobkyně po emisi korunových dluhopisů uplatnila úrokové náklady, a snížila si tak základ daně, resp. daňovou povinnost ve smyslu § 24 odst. 1 ZDP. Shoda panuje nad tím, že žalobkyně formálně postupovala v souladu se ZDP. Sporným je naopak posouzení skutkového stavu z hlediska institutu zneužití práva, jako materiálního korektivu formálního pojmání práva, a to, zda účelem jednání žalobkyně nebylo uměle si zvýšit náklady. Soud se tak musel zabývat tím, zda posuzovaná emise dluhopisů měla ekonomický smysl, či zda byla součástí transakcí, které naplňují znaky zneužití práva. K jejich naplnění dojde zejména tehdy, pokud emise dluhopisů neslouží k zajištění nových finančních prostředků z cizích zdrojů (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2023, č. j. 8 Afs 53/2022 - 56, bod 26, ve stejném duchu i rozsudek NSS ze dne 28. 4. 2023, č. j. 5 Afs 45/2022 - 48, bod 31). Primárním účelem dluhopisů je totiž financování (podnikání) emitenta z cizích zdrojů (srov. nález Ústavního soudu ze dne 2. 10. 2002, sp. zn. II. ÚS 438/2001).
35. Protipólem daňové úlevy (uplatnění si daňově účinných nákladů) je oprávnění správce daně aplikovat nástroje zamezující umělému snižování základu daně, resp. daňové povinnosti. Jedním z takových nástrojů je (*ultima ratio*) institut zneužití práva, který správní orgány v projednávané věci aplikovaly. Pro výklad aplikace zneužití práva soud odkazuje na rozsáhlou judikaturu správních soudů (např. rozsudky NSS ze dne 8. 6. 2023, č. j. 10 Afs 272/2021 - 85, nebo ze dne 26. 4. 2022, č. j. 10 Afs 289/2021 - 42, č. 4358/2022 Sb. NSS). Obecně k tomu jen uvádí, že jeho aplikace je určitou „záchrannou brzdou“ v případech, kdy provedené transakce postrádají ekonomický smysl, resp. jejich hlavním účelem je získání daňového zvýhodnění. Nutno dodat, že zneužití práva je s účinností novely daňového řádu (zákon č. 80/2019 Sb.) obecným principem při správě daní. Dle § 8 odst. 4 daňového řádu se nepřihlíží k právnímu jednání a jiným skutečností významným

pro správu daní, pokud je jejich převažujícím účelem „[...]získání daňové výhody v rozporu se smyslem a účelem daňového právního předpisu“. Výsledkem jednání tak nemusí být pouze získání neoprávněné daňové výhody, postačí, je-li jeho hlavním (převažujícím) účelem.

36. Platí přitom, že institut zákazu zneužití práva je na místě aplikovat i v oblasti přímých daní (tedy i pro daň z příjmů právnických osob). Je tomu tak v situaci, kdy: i) byly formálně splněny podmínky ZDP, ale není naplněn jeho účel (objektivní prvek), a zároveň ii) hlavním cílem jednání je získání daňové výhody prostřednictvím uměle vytvořených podmínek (subjektivní prvek); srov. rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2019, č. j. 6 Afs 376/2018 - 46. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že v případě přímých daní při zkoumání naplnění obou těchto prvků dochází k jejich určitému propojení, resp. překryvu a při posuzování subjektivního prvku lze proto vyjít i z okolností prokazujících objektivní prvek (již citovaný rozsudek NSS 10 Afs 289/2021, body 30 a 39). Soud tímto prizmatem přezkoumával i projednávanou věc.
37. Jen pro připomenutí soud dodává, že důkazní břemeno stran prokázání zneužití práva tíží samozřejmě správce daně [po novele to stanoví i § 92 odst. 5 písm. f) daňového řádu]. Prokáže-li ten, že ke zneužití práva došlo, je pak na daňovém subjektu, aby prokázal opak (např. rozsudek NSS ze dne 22. 3. 2023, č. j. 4 Afs 109/2022 - 32). K námitce žalobkyně ohledně prokazování negativní skutečnosti, tj. že se zneužití práva nedopustila, soud odkazuje na body 112-117 a 99 napadeného rozhodnutí, vč. tam odkazované judikatury, když se ztotožňuje se žalovaným v tom, že správní orgán nepožadoval po žalobkyni, aby prokázala svou nevinu s ohledem na zneužití práva. Správce daně pouze vyzval žalobkyni k prokázání daňové uznatelnosti úrokových nákladů dle příslušných ustanovení ZDP, což je legitimní postup správce daně.
38. Pokud jde o objektivní prvek zneužití práva (nenaplnění účelu právní úpravy), je třeba vycházet z § 24 odst. 1 ZDP, podle kterého „*výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy*“ (pozn. zvýraznění doplněno soudem). Výdaje, které lze zahrnout pod § 24 odst. 1 ZDP, by tak měly mít souvislost s aktivitami, které mají z ekonomického hlediska smysl (sledují ekonomicky racionální účel) a nejsou samoučelné (rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2007, č. j. 1 Afs 35/2007 - 108). Významem uplatňování nákladů v podobě úroků z úvěrových nástrojů (např. dluhopisů) je pobídka k získání finančních prostředků z cizích zdrojů (tzn. získání dodatečného kapitálu) pro podnikání (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2022, č. j. 4 Afs 376/2021 - 60, bod 31). Sama emise dluhopisů proto není na závalu, je-li jejím smyslem získat financování pro svoji další podnikatelskou činnost.
39. Podle žalobkyně byl hlavním důvodem emise dluhopisů její ekonomický prospěch, a to navýšení jejího provozního financování (*cash flow*) pro dlouhodobé investice dle její momentální potřeby a finančních možností. Na to podle žalobkyně nemůže mít vliv to, že v době emise nebyly prostředky z ní získané určeny na žádný konkrétní investiční projekt.
40. Naopak správní orgány popsaly vícero okolností (srov. bod 92 napadeného rozhodnutí), které v souhrnu vedou k závěru o zneužití práva, resp., že emise dluhopisů neměla ekonomické opodstatnění. Soud na závěry napadeného rozhodnutí odkazuje a v této souvislosti zdůrazňuje, že na posuzovanou věc je třeba nahlížet ve vzájemných souvislostech, nikoli izolovaně. Jinak řečeno, naplňuje-li jednotlivá transakce (okolnost)

ekonomický smysl, neznamená to nutně, že nejde o zneužití práva. Zásadním je totiž celkový sled jednání zúčastněných osob a okolností, který v tomto případě nutně vede k závěru o účelové snaze získat daňové zvýhodnění (srov. rozsudek NSS 6 Afs 376/2018 - 46, bod 40).

41. Rovněž podle soudu přitom žalobkyně přes formální splnění podmínek ZDP nenaplnila jeho účel. Žalobkyně totiž nejednala v souladu s ekonomickým smyslem daňového zvýhodnění úroků z emise dluhopisů – účelem celého souhrnu transakcí nebyl rozvoj jejího podnikání. Za této situace pak ani nemohlo být narušeno legální očekávání žalobkyně na uznání takové daňové výhody. Soud přitom zdůrazňuje, že stejně jako žalovaný zde nehodnotí podnikatelskou strategii žalobkyně či skupiny podniků pana M., zabývá se jen naplněním smyslu a účelu daňového zvýhodnění podle ZDP.
42. Jak již bylo uvedeno, k posuzované emisi dluhopisů došlo v roce 2012, tedy v době, kdy platil daňově výhodný režim zdanění úrokových příjmů ve smyslu § 36 odst. 3 ZDP. Soud souhlasí se žalobkyní, že emise korunových dluhopisů v roce 2012 automaticky neznamená zneužití práva či snad rozpor s právními předpisy, naplňuje-li jejich smysl a účel (odkaz žalobkyně na sdělení Finanční správy z roku 2017 tak byl irelevantní, jelikož toto sdělení se vyjadřovalo právě jen k možnosti vydání korunových dluhopisů). Na druhou stranu však anito, že daňové zvýhodnění korunových dluhopisů v roce 2012 bylo běžnou, a s ohledem na právní úpravu, logickou praxí (včetně např. Ministerstva financí), neznamená, že ke zneužití práva dojít nemohlo. Soud je toho názoru, že u žalobkyně nastaly v souvislosti s emisí a úpisem dluhopisů, stejně jako v souvislosti s následným využitím získaných peněžních prostředků, okolnosti, které nelze považovat za standardní.
43. Pokud jde o vlastní emisi dluhopisů, o té žalobkyně, resp. její jediný jednatel pan M., rozhodla dne 27. 4. 2012; emisní podmínky ČNB schválila dne 31. 5. 2012 a k vlastní emisi došlo dne 1. 7. 2012. K úpisu všech dluhopisů přitom došlo již ten samý den jedinou upisovatelkou paní J. M. - manželkou pana M. a osobou spojenou ve smyslu § 23 odst. 7 ZDP. Žalobkyně sama přiznala, že dluhopisy byly určeny k neveřejné nabídce, a dokonce i to, že emise nesměřovala vůči jinému konkrétnímu investorovi. Je nepochybné, že rozhodnutím o neveřejné nabídce byl omezen okruh potenciálních investorů, a s tím i smysl dluhopisového financování – zajistit si externí financování svého podnikání. Úpis a úhrada dluhopisů paní M. by sice bylo možné chápat jako externí zdroj financí, jenže jsou to právě další okolnosti, které ve svém souhrnu poukazují na to, že tomu tak ve skutečnosti nebylo (viz níže). Žalobkyně sice opakovaně tvrdila (aniž to nějak prokázala), že její jednatel nejprve dluhopisy nabízel na osobních jednáních svým obchodním partnerům, zároveň ale uvedla, že jim žádné konkrétní informace o emisi neposkytl. Je proto otázkou, zda byl zájem o prodej dluhopisů cizím investorům skutečný, či zda již dopředu bylo zřejmé, že je upíše paní J. M., čímž fakticky zůstaly ve skupině O. M. Nejen z tohoto důvodu je třeba označit okolnosti související s emisí a úpisem dluhopisů za nestandardní.
44. Je třeba uvést, že ani úhrada dluhopisů neproběhla za standardních okolností. Došlo k ní převodem z účtu paní M. dne 10. 7. 2012, a to vzápětí poté, co ve stejný den (tj. 10. 7. 2012) poukázal pan M. na dotčený účet své manželky přesně částku 200 milionů Kč. Žalobkyně nepochybně má pravdu, že s ohledem na existenci společného jmění manželů M. (není ale zřejmé, v jakém režimu jej mají nastavené) je irelevantní, zda dluhopisy uhradila paní M., nebo by je uhradil přímo pan M. Na druhou stranu to poukazuje na zřejmou osobní zainteresovanost pana M. do celého procesu emise dluhopisů, když nejprve o ní z pozice

jednatele žalobkyně rozhodne, a poté ji uhradí (mají-li společné jmění manželů v zákonném režimu, *de facto* se na úpisu dluhopisů z půlky podílel). Pokud jde o žalovaným zpochybněné měsíční vyplácení úroků, to podle soudu nutně podezřelou okolností být nemusí (v tomto směru, tj. zda je měsíční úročení dluhopisů běžné, či nikoli, soud ani nepovažoval za potřebné případně vést dokazování). Na druhou stranu se s ním soud shoduje, že tato skutečnost nasvědčuje tomu, že jedním z cílů emise bylo zajistit paní M. měsíčně pravidelný nezdaněný příjem (srov. bod 157 napadeného rozhodnutí).

45. Dále se soud zabýval druhou (a klíčovou) skupinou objektivních okolností pro závěr o zneužití práva. V rámci té správní orgány zejména uzavřely, že žalobkyně prostředky získané z emise dluhopisů nevyužila na rozvoj svého podnikání, čímž nenaplnila účel emise dluhopisů. Podle soudu správní orgány prokázaly (a žalobkyni se to nepodařilo úspěšně vyvrátit), že žalobkyně emitovala dluhopisy, pro které neměla legitimní podnikatelské uplatnění. Ba naopak, svým zapojením do provázaného řetězce transakcí v rámci skupiny podniků O. M. jednala pro sebe ekonomicky nevýhodným způsobem, a ve svém důsledku tím pozbyla prostředky získané z emise dluhopisů. Správní orgány své důkazní břemeno v tomto unesly dostatečným způsobem. Žalobkyně v průběhu daňové kontroly uvedla, že v letech 2012–2015 byly jejími hlavními činnostmi provoz fotovoltaické elektrárny a výroba organických a anorganických chemikálií. Žalobkyně tak ekonomickou činnost vykazovala, a nebyla pouze průtokovou společností (jakou fakticky byla např. společnost SAMARINDA SE ve smyslu rozsudku NSS 2 Afs 167/2022). Podle repliky žalobkyně ze dne 30.10.2023 se případ ve věci SAMARINDA SE skutkově odlišuje od nyní řešeného případu a tuto judikaturu zde nelze uplatnit. Tato námitka je rovněž nepodstatná, a to s ohledem na předchozí rozhodnutí místního soudu ve věci žalobkyně za zdaňovací období 2012–2015. Nad rámec soud podotýká, že i v tomto případě se shoduje žalovaným, když podstatná část závěrů NSS v rozsudku č. j. 2 Afs 167/2022 je aplikovatelná i v této věci. Emise dluhopisů by, na rozdíl od společnosti SAMARINDA SE, sice u žalobkyně mohla potenciálně naplnit svůj účel (finanční podporu rozvoje podnikání), v posuzovaném případě tomu tak ovšem nebylo.
46. Soud přitom připouští, že zákon o dluhopisech skutečně neukládá povinnost uvést v emisních podmínkách účel emise dluhopisů. Na druhou stranu, uplatňuje-li si žalobkyně náklady s emisí dluhopisů spojené do výpočtu základu daně, nelze opomíjet, že z pohledu daňového musí být žalobkyně schopna prokázat přínos takové transakce ve smyslu § 24 odst. 1 ZDP, tj. přínos pro své podnikání. Nemůže být pochyb, že emise dluhopisů ve výši 200 milionů Kč spojená se zadlužením na dobu 20 let (a povinností hradit měsíčně úrok ve výši 11 % p.a. a po splatnosti uhradit nominální hodnotu dluhopisů) by u ekonomicky racionálně uvažujícího subjektu měla být náležitě promyšlena. Žalobkyně na otázku účelu dluhopisů však uvedla pouze to, že získané prostředky měly směřovat na navýšení provozního financování. Zároveň nevysvětlila (mimo uvedení tehdy obecných výhod korunových dluhopisů), proč provozní financování nemohla zajistit např. bankovním úvěrem – fakticky se omezila na tvrzení, že o jiných možnostech financování uvažovala.
47. Současně v průběhu daňové kontroly i v žalobě uváděla vícero konkrétnějších ekonomických důvodů, resp. účelů, na které prostředky z emise dluhopisů měla využít (investice do cukrovaru v Kopidlně, poskytnutí úvěru KAVALIERRGLASS a konečně investice do výstavby nové fotovoltaické elektrárny). Uvedla, že sice generovala stabilní příjem z provozu fotovoltaické elektrárny, tento příjem ale podle ní nedostačoval pro realizaci jejích podnikatelských záměrů. K tomu soud předně podotýká, že tato její tvrzení

působí nejednoznačně a nekonzistentně, jestliže zároveň soustavně tvrdila, že v době emise dluhopisů neměla určen žádný konkrétní projekt, který by ze získaných prostředků financovala. Emise dluhopisů tak podle všeho na tyto projekty určena nebyla.

48. Přesto se soud, stejně jako žalovaný, možnou věcnou souvislostí těchto projektů s předmětnou emisí dluhopisů zabýval. Dospěl též ke stejnému závěru, že ani tyto projekty neodůvodňují ekonomickou racionalitu emise dluhopisů pro žalobkyni.
49. Pokud jde o prvně uvedenou investici, žalobkyně měla v letech 2012 – 2013 využít z emise získané prostředky k rozvoji svého podnikání investicí do zařízení nového cukrovaru v Kopidlně. Ten měla žalobkyně provozovat spolu s dalšími společnostmi O. M. (výroba cukru by byla v gesci žalobkyně, nemovitosti by si pronajímala od své tehdy dceřiné společnosti KAVALIERGLASS). Žalobkyně by financovala zajištění technologického vybavení cukrovaru a zhodnotila by tamější majetek pronajatý od KAVALIERGLASS. Žalobkyně do cukrovaru začala investovat již v roce 2011 částkou 2,9 milionů Kč a souhrnně na to vynaložila přibližně 30 milionů Kč (celková předpokládaná investice do cukrovaru měla dosahovat stovek milionů Kč). Správci daně předložila faktury (převážně za služby přepravní a jeřábnické) a dokumenty týkající se epurační linky cukrovaru (a to spíše technického charakteru). Nelze proto zpochybnit (správní orgány tak ani nečinily), že by žalobkyně do cukrovaru investovala. K jeho dostavbě a zprovoznění nakonec nedošlo údajně vlivem nejasného vývoje cen cukru na světových trzích a vysoké ekologické neefektivnosti provozu uhelné kotelny, jejíž náprava by podle žalobkyně vyžadovala investici ve výši 400 až 500 milionů Kč. Likvidace souvisejícího majetku proběhla v roce 2015.
50. Z pohledu soudu je podstatné, že reálně uskutečněná investice tvoří jen 15 % celkové emise dluhopisů, nadto není zřejmé, že by prostředky z emise byly na tuto investici skutečně použity (viz níže). Existence této investice proto stěží vylučuje, že hlavním (převažujícím) cílem spojeným s emisí dluhopisů bylo získání daňové výhody bez ekonomického opodstatnění. Mělo-li dojít k investici v řádech stamilionů korun (žalobkyně ovšem blíže nedoložila reálné plány na investice do cukrovaru ve stamilionových částkách), není nadto zcela zřejmé, proč současně žalobkyně argumentovala obecným a hypotetickým důvodem zajištění provozního financování.
51. Žalobkyně dále uvedla, že z důvodu ukončení investic do cukrovaru zapůjčila KAVALIERGLASS (tj. jedné ze společností O. M.) 125 milionů Kč. Na základě smlouvy o úvěru ze dne 21. 5. 2013 žalobkyně poskytla částku 4 854 360 EUR se splatností v roce 2015. Platba z účtu žalobkyně proběhla dne 20. 6. 2013. Dluh následně z důvodu rozdělení odštěpením části jmění KAVALIERGLASS přešel v celé výši za stejných podmínek na společnost Waltherglass, s.r.o., v roce 2017 ovšem vlivem další přeměny opět přešel na KAVALIERGLASS. Úvěr byl úspěšně (kombinací přímé úhrady a zápočtu) splacen v roce 2020.
52. Předně je třeba uvést, že existenci úvěru a jeho splacení žalobkyně prokázala. Soud ovšem souhlasí se správními orgány, že pro žalobkyni byl tento úvěr nevýhodný, jelikož byl úročen pouze ve výši 3,5 % p. a. V kontrastu s tím je totiž třeba vnímat zatížení žalobkyně úroky z emitovaných dluhopisů ve výši 11 % p. a. Argumentace délkou splatnosti úvěru proti splatnosti dluhopisů je pro tento uvedený závěr irelevantní (ostatně délka úvěru nebyla pro žalobkyni ani podstatná – viz jeho prodloužení). Na tom nemůže nic změnit ani tvrzení žalobkyně, že alespoň nějaké zhodnocení oproti neúročenému uložení

prostředků na bankovním účtu se jevílo pro ni výhodnější. Jen stěží lze totiž najít odůvodnění postupu, kdy subjekt takto draze zapůjčené peníze (úročené ve výši 11 %) dále zapůjčí za pouhý 3,5% úrok. Je nadto nelogické, pokud žalobkyně tvrdila, že předpokládaná investice do cukrovaru byla 400 – 500 miliónů Kč, proč v době, kdy do cukrovaru stále investovala (resp. investici ještě definitivně neukončila), přistoupila k odlivu relativně významné částky z prostředků získaných z dluhopisů (více jak 60 %), za pro ni finančně nevýhodných podmínek. Ve svém důsledku to jen potvrzuje pochyby, že by důvodem emise dluhopisů byla investice do cukrovaru (vylučuje to jejich vzájemnou souvislost).

53. Kromě toho správní orgány zjistily, že poskytnutí půjčky společnosti KAVALIERRGLASS nebylo financováno prostředky z emise dluhopisů, ale na základě platby další společnosti ve skupině podniků pana M. – OJGAR, s.r.o. (dále též „OJGAR“). Správce daně náležitě popsal (viz str. 41 a násl. zprávy o daňové kontrole), že dne 19. 6. 2013 obdržela od společnosti OJGAR úvěr ve výši právě 125 miliónů Kč, vzápětí dne 20. 6. 2013 žalobkyně poskytla KAVALIERRGLASS zmíněný úvěr ve výši 125 miliónů Kč. Dále z účetnictví žalobkyně za rok 2013 vyplývá, že ta dne 28. 6. 2013 obdržela od Waltherglass dvě splátky v celkové výši 118 897 275,86 Kč, tedy v obdobné výši, aby mohla dne 2. 7. 2013 uhradit svůj závazek vůči OJGAR.
54. Na tomto místě je pak nutné provést pomyslný „střih“: doposud uvedené vycházelo z tvrzení žalobkyně o ekonomických důvodech emise (investice do cukrovaru v Kopidlně, poté úvěr pro KAVALIERRGLASS). Z účetnictví i bankovních účtů žalobkyně ovšem vyplývá, že výše uvedeným důvodům předcházela jiná transakce, na kterou žalobkyně fakticky vyčerpala veškeré prostředky, které získala z emise dluhopisů. Žalobkyně totiž dne 3. 8. 2012 (tj. necelý měsíc poté, co obdržela prostředky z emise dluhopisů) poskytla zálohu panu M. ve výši 322 miliónů Kč; neprokázala přitom, že by na tuto platbu použila jiné, než z emise získané prostředky. Dle jejího tvrzení byla záloha určena na nákup podílů a nemovitostí v držení pana M. Byť se tento podnikatelský záměr nakonec neuskutečnil a žalobkyně tvrdí, *„že záloha ve výši 322 mil. Kč byla v rámci Projektu rozdělení KAVALIERRGLASS, a.s., OJGAR, s.r.o., OMGD, s.r.o. a DST - KOVO, a.s. ze dne 12. 8. 2013 vypořádána, to nic nemění skutečnosti, že transakce spojené s touto zálohou vedly k odlivu finančních prostředků odvolatele, tak, jak je podrobně popsáno výše (viz bod [78]). Právě díky tomuto Projektu rozdělení odvolatel pozbyl možnost získat fakticky zpět finanční prostředky z poskytnuté zálohy, když bylo od záměru, na který byla záloha poskytnuta, upuštěno.“* (bod 100 napadeného rozhodnutí).
55. Je třeba dodat, že pro výše uvedené je irelevantní, že v době poskytnutí zálohy nebylo zřejmé, že za rok dojde k restrukturalizaci podniků pana M. Příčinnou souvislost mezi emisí dluhopisů (a závěrem o zneužití práva) a restrukturalizací je třeba vidět v tom, že žalobkyně díky restrukturalizaci fakticky přišla o své prostředky, jež získala emisí dluhopisů. Byť soud se žalobkyní souhlasí, že restrukturalizace nemusela být nutně provedena jen kvůli posuzované emisi dluhopisů, je zřejmé, že tato skutečnost význam emise pro žalobkyni (rozvoj jejího podnikání) zpochybňuje. Nadto lze přisvědčit správci daně, že ani nekonkrétní plán nákupu nemovitostí (zvláště od spojené osoby, resp. společníka a jednatele) není dostatečně přesvědčivým důvodem pro vynaložení prostředků z emise dluhopisů necelý měsíc poté, co obdržela prostředky od paní M. Zde se navíc dostává žalobkyně do střetu se svým tvrzením, že v době emise neměla určen konkrétní

investiční záměr, na který by prostředky použila, když lze rozumně předpokládat, že o investici ve výši stamiliónů Kč musela přinejmenším uvažovat.

56. Nelogicky působí i to, že žalobkyně ihned po poskytnutí (nikoliv malé) zálohy, od tohoto podnikatelského záměru upustila a soustředila veškeré úsilí směrem k restrukturalizaci. Ve svém důsledku tak finanční prostředky z emise dluhopisů primárně určené na rozvoj jejího podnikání *de facto* vložila do projektu restrukturalizace svého vlastníka pana O. M. Fakticky tak pouze došlo k „přelití“ prostředků od pana M. (viz financování úpisu dluhopisů) opět do rukou pana M., resp. do podniků jím vlastněných. Uvedené potvrzuje absenci ekonomické racionality takových kroků. Soud jen dodává, že pan M. uvedenou částku použil na nákup dluhopisů OJGAR jako jiné společnosti v jeho skupině. To, že došlo k vyrovnání pohledávky žalobkyně v rámci restrukturalizace rok po poskytnutí zálohy, nemůže nic změnit na tom, že žalobkyně reálně přišla o 240 939 680 Kč z poskytnuté zálohy ve výši 322 miliónů Kč. Tedy přišla dokonce o částku mnohem vyšší, než kterou získala emisí dluhopisů.
57. Konečně, poté, co byl v roce 2020 společností KAVALIERRGLASS splacen žalobkyní poskytnutý úvěr, žalobkyně dle svého tvrzení uvažovala o odkupu dluhopisů (což je ovšem v rozporu s tím, co tvrdila v průběhu daňové kontroly - viz str. 21 zprávy o daňové kontrole), k čemuž nedošlo a žalobkyně se proto rozhodla volné finanční prostředky investovat do výstavby, resp. rozšíření fotovoltaické elektrárny Kaznějov. Dne 24. 11. 2021 podala žádost o stavební povolení na její výstavbu s předpokládanou investicí ve výši 500 miliónů Kč (ve správním spise je v rámci předložené dokumentace ke stavebnímu řízení uvedeno, že předpokládané výdaje na stavbu byly ve výši 340 miliónů Kč). Doložila i společné povolení stavebního záměru „Rozšíření FVE Kaznějov“ z 21. 2. 2022.
58. Soud i v tomto případě souhlasí se správními orgány, že z předložených písemností nelze dovodit přímou vazbu emise dluhopisů v polovině roku 2012 se záměrem na rozšíření fotovoltaické elektrárny Kaznějov v r. 2021 a později. To plyne už z toho, že pokud žalobkyně chtěla investovat do cukrovaru v Kopidlně (nadto ve výši přesahující emisí dluhopisů), pak nemohla současně plánovat, že prostředky z emise využije na fotovoltaickou elektrárnu. V každém případě, z ničeho se nepodává, že by měla výstavba nové fotovoltaické elektrárny přímo souviset s prvotním účelem emise. Nejedná se proto o legitimní ekonomický důvod emise dluhopisů. Proto soud ani neprováděl důkaz příloženým společným povolením (jeho existenci ostatně ani žalovaný nezpochybňuje). K tomu lze v podrobnostech odkázat na body 167-171 napadeného rozhodnutí.
59. Na základě všech výše uvedených skutečností pak nelze dojít k jinému závěru, než že jediným prospěchem pro žalobkyni bylo získání nelegitimního daňového zvýhodnění snížením si základu daně o úrokové náklady (a paralelně s tím daňová výhoda pro upisovatelku dluhopisů v podobě pravidelného nezdaněného příjmu). Cílem emise dluhopisů totiž nebyl rozvoj podnikání žalobkyně, jak je zamýšlen § 24 odst. 1 ZDP. Pokud žalobkyně již v srpnu roku 2012 poskytla zálohu O. M. ve výši 322 miliónů Kč, již financovala právě i prostředky z emise dluhopisů, která jí navíc nebyla v plné výši vrácena, znamená to, že jí tvrzené investice, především poskytnutý úvěr společnosti KAVALIERRGLASS v roce 2013, nemohly být nákladem hrazeným z emise dluhopisů.
60. Namítá-li žalobkyně, že výše uvedené správní orgány dovodily pouze tím, že „mašličkovaly platby“, nelze jí přisvědčit. Správní orgány se logicky (s ohledem na výši dluhopisů) zaměřily na významné finanční toky v období kolem emise dluhopisů. Z hlavní účetní

knihy žalobkyně vyplývá, že transakce, které správce daně vybral, byly fakticky jediné významné, které žalobkyně v tu dobu provedla. Je třeba dodat, že právě pohyby na účtu pana M. (a okrajově i jeho manželky), jsou nepochybně jednou z klíčových indicií svědčících o tom, že v rámci skupiny podniků pana M., potažmo jeho penězi (příp. penězi jeho manželky J. M., s ohledem na to, že mají SJM), docházelo pouze k přelévání finančních prostředků. Z údajů z jednoho z účtů O. M. poskytnutých správci daně vyplývá, že pan M. sice skutečně disponuje ještě minimálně dvěma účty, jehož pohyby si správce daně nevyžádal. Takový postup ovšem nemůže být vadou, je totiž logické, že správce daně pracoval s údaji o účtu, ze kterého primárně docházelo k transakcím mezi O. M. a žalobkyní.

61. Rovněž je logické, že se správce daně u účtu O. M. č. X. zabýval právě finančními toky v období od 1. 7. 2012 do 10. 7. 2012, když to byl časový úsek od posuzované emise dluhopisů do jejich úpisu. Rovněž bylo legitimní zabývat se pohyby od 1. 8. do 3. 8. 2012, jelikož právě dne 3. 8. 2012 došlo k významné transakci (převyšující hodnotu emise dluhopisů) mezi tímto účtem O. M. a účtem žalobkyně (záloha panu M. ve výši 322 mil. Kč). Zabývat se dalšími (ať již předcházejícími nebo následujícími obdobími) nemá pro projednávanou věc význam, jelikož podle pohybů na posuzovaném účtu pana M. již v roce 2012 k žádné další transakci mezi žalobkyní a panem M. nedošlo. Konečně, bylo legitimní zaměřit se obecně na pohyby roku 2012 – žalobkyně v tomto roce nabyla z emise významné prostředky, přičemž vzápětí došlo k jejich faktickému odlivu směrem ve prospěch účtu pana M. Správce daně se legitimně zabýval pouze úzkou výsečí transakcí souvisejících s emisí dluhopisů žalobkyně (časově, podle subjektu), pro takový účel je bezvýznamné zabývat se všemi pohyby na všech účtech všech subjektů spojených s panem M.
62. Pokud jde o platbu 355 milionů z účtu č. X. ze dne 3. 8. 2012, je třeba uvést, že ze strany správních orgánů nejde o „mašličkování“ finančních toků. Jak jinak si vysvětlit situaci, kdy ve stejný den (tj. 3. 8. 2012) je na účet pana M. připsána částka 28 milionů z jeho druhého účtu č. X. a dále právě 322 milionů od žalobkyně a ještě tentýž den odejde částka 350 milionů ve prospěch společnosti OJGAR. V součtu přitom uvedené příchozí úhrady tvoří právě 350 milionů. Je zcela irelevantní, že by pan M. mohl uvedené transakce provést i jinak – tj., že by si na prve uvedený účet z druhého účtu převedl celkovou částku 350 milionů či jinou částku. Podle všeho tak totiž neučinil a na úhradu dluhopisů OJGAR využil právě zálohu od žalobkyně. Pan M. tak zřejmě vlivem konkrétních skupinových, či jeho soukromých potřeb, přeléval prostředky mezi svými účty téměř pravidelně se snahou platby vždy vyrovnat. I kdyby však dluhopisy společnosti OJGAR financoval jiným způsobem, nemění to nic na tom, že úhradu zálohy panu M. byly užity prostředky z emise dluhopisů (žalobkyně ani konkrétněji netvrdila, že by na tuto zálohovou platbu tyto prostředky nepoužila a použila prostředky jiné).
63. Výsledkem popsaných transakcí nakonec bylo to, že nejenže žalobkyně bez reálné návratnosti (byla zapojena do restrukturalizace) pozbyla získané prostředky, ale ještě zůstala zatížena úrokovými náklady. Argumentace žalobkyně ohledně možnosti zvolit daňově nejvýhodnější variantu, resp. minimalizaci nákladů, tak ve světle výše uvedeného ztrácí na významu. Žalobkyně zvolila takovou variantu svého financování, která podle výše uvedeného nemohla a nebyla pro ni přínosem tak, aby byl naplněn účel emise dluhopisů. Soud tak shodně se správními orgány nemá za prokázané, že by žalobkyně finanční prostředky z emise dluhopisů použila na jí uváděný účel, resp., že by díky nim

generovala zisk, vůči kterému by si mohla uplatnit úrokové náklady. Tvrzení o potřebě navýšit provozní *cash-flow* nijak neprokazuje skutečný přínos emise dluhopisů pro žalobkyni.

64. Jde-li o subjektivní kritérium zneužití práva, je potřeba se zabývat tím, co bylo hlavním cílem jednání žalobkyně a zda jí bylo získání nelegitimního daňového zvýhodnění (srov. rozsudek NSS, č.j. 10 Afs 289/2021 - 42, bod 40). Je třeba souhlasit s žalovaným, že naplnění subjektivního kritéria zneužití práva je zejména (ne nutně výlučně) otázkou ekonomických a personálních vztahů mezi žalobkyní, upisovatelkou jejích dluhopisů, potažmo s osobou O. M., a subjektů, které ovládá. Tato jejich vzájemná propojenost umožnila kroky, které by bez ní jen stěží bylo možné realizovat – po jejich provedení nastaly takové následky (např. zatížení žalobkyně úrokovými náklady po dobu 20 let, aniž prokazatelně emisí dluhopisů cokoliv získala), které by nepropojené osoby nemohly akceptovat. Právě proto je zřejmé, že konkrétně popsaná identifikovaná jednání žalobkyně nemohla mít jiné vysvětlení než získání daňové výhody. Způsob provedení transakcí (srov. i vzájemné platby v ten samý den) svědčí o jejich účelovosti. Nadto nelze mít pochyb (s ohledem na jeho postavení jako jednatele či společníka), že o všem rozhodoval právě pan M. Za vytvořením úrokových nákladů stojí pouze účelové přeskupení majetku uvnitř skupiny pana M., což umožnila propojenost zapojených subjektů.
65. Z takto vzájemně propojených transakcí je zřejmé, že žalobkyně byla součástí složitých kroků s cílem vyřešit aktuální potřeby osoby ovládající všechny společnosti (viz str. 44 zprávy o daňové kontrole). Pro žalobkyni (a pouze její optikou je třeba tuto věc posuzovat) z toho neplynuly žádné podnikatelské výhody (kromě daňově účinných úrokových nákladů), naopak tím nejen přišla o finanční prostředky, ale ještě došlo k jejímu dlouhodobému zatížení dluhopisovými úroky, od kterého se žalobkyně ani nijak nesnažila odbřemenit koupí dluhopisů od paní M. Opakované tvrzení žalobkyně, že získané prostředky použila na nákup stálých a oběžných aktiv (investice do zařízení cukrovaru, úvěr KAVALIERGLASS, posléze rozšíření fotovoltaické elektrárny), nebylo dostatečně prokázáno, resp. bylo správními orgány důvodně zpochybněno na základě rozboru peněžních toků. Stav účetnictví, ve kterém žalobkyně oproti těmto aktivům evidovala i pasiva, vč. předmětné emise dluhopisů, na uvedeném ničem nemění – pro závěr správních orgánů (ve vztahu k účelu emise dluhopisů) bylo rozhodné, že získané peněžní prostředky žalobkyně reálně ihned poskytla panu M., jakkoli byly později v rámci restrukturalizace vypořádány.
66. Na základě výše uvedených skutečností tak lze bez důvodných pochybností uzavřít, že postup žalobkyně neměl jiné racionální ekonomické vysvětlení, než získání daňové výhody – to bylo jediným či přinejmenším převažujícím cílem jejího jednání. Lapidárně řečeno: navozený stav byl výhodný nejen pro pana M. (řešil tím jiné transakce ve skupině), ale i pro upisovatelku dluhopisů paní M. (měla zajištěný měsíční nezdaněný příjem), jakož i žalobkyni, která si snížila svou daňovou povinnost. Proto i subjektivní prvek zneužití práva byl nepochybně naplněn.

VI. Závěr a náklady řízení

67. V právě řešeném případě soud posuzoval, zda došlo k naplnění znaků zneužití práva při snaze uplatnit jako daňově uznatelný náklad úroky z emitovaných korunových dluhopisů s cílem snížit si základ daně. Institut zneužití práva je konstrukcí *ultima ratio* a lze jej použít pouze za kumulativního splnění objektivní a subjektivní podmínky, které jsou

vymezeny jak judikaturou NSS, tak judikaturou evropskou. Soud došel k závěru, že v případě žalobkyně ke zneužití práva skutečně došlo. Správní orgány přesvědčivě prokázaly, že hlavním, převažujícím cílem emitovaných dluhopisů, byl zisk daňového zvýhodnění, a to v rozporu s účelem zákona o daních z příjmů (objektivní podmínka), přičemž k tomu došlo umělým vytvořením podmínek a jednání žalobkyně nemohlo mít jiné vysvětlení, než že se snažila získat neoprávněnou daňovou výhodu (subjektivní podmínka). Žalobkyně si uměle navyšovala daňově uznatelné náklady a zároveň zajistila nezdaněné příjmy spojené osobě. Žalobkyně tvrdila, že dluhopisy sloužily k financování rozvoje podnikání (investice do cukrovaru, půjčka dceřiné společnosti či příprava fotovoltaické elektrárny). Emise dluhopisů však ve skutečnosti vedla pouze k odlivu peněžních prostředků ze společnosti bez reálného podnikatelského přínosu. Soud považuje za důležité zdůraznit, že nikoli samotná emise dluhopisů vedla soud k dovození závěru o naplnění skutkové podstaty zneužití práva. Stejně tak tomu je, pokud by jednotlivé kroky byly posuzovány izolovaně. Všechny kroky učiněné žalobkyní je však nutno posuzovat ve svém souhrnu, a až z tohoto výkladu lze dospět k závěru o zneužití práva. Až řetězící se sled transakcí a majetkoprávních kroků žalobkyně, O. M. a dalších jím ovlivňovaných subjektů vede k závěrům, ke kterým zdejší soud dospěl. Výhodné nastavení korunových dluhopisů mělo sloužit k pobídkám na rozvoj podnikání. Jeho smyslem naopak nebylo účelovým přeléváním majetku dosáhnout neoprávněné daňové výhody.

68. Na základě shora uvedeného soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
69. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. září 2025

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu